

ფაქტების გადამოწმების სამუშაო წესები „ჯეოფაქტის“ ანალიტიკოსებისთვის

აღნიშნული დოკუმენტი არის „ჯეოფაქტის“ ანალიტიკოსების გზამკვლევი, რომელიც შეიცავს მასალის მომზადების პროცესში გასათვალისწინებელ წესებსა და რეკომენდაციებს.

მასალის სტრუქტურა (სტატია) (1)

მასალა (სტატია) შედგება ექვსი ნაწილისგან:

- **სათაური/ქვესათაური** - სტატიის სათაური უნდა შეიცავდეს მტკიცების ციტირებას. თუ ციტატა არ არის მოკლე და მკაფიო, შესაძლებელია მისი პერიფრაზირება;
- **რეზიუმე [საჭიროების შემთხვევაში, სტატიის ზომიდან გამომდინარე]**: უნდა აჯამებდეს სტატიის ძირითად მიგნებებს, მოიცავდეს გადამოწმებულ მტკიცებებს, ფაქტების გადამოწმების დროს გამოყენებულ ინფორმაციას და დასკვნას;
- **შესავალი** - შესავალში აღწერილი უნდა იყოს გადასამოწმებელ მტკიცებასთან დაკავშირებული გარემოებები (ვინ, რა, როდის, სად, რატომ, როგორ);
- **საწყისი მონაცემები** - უნდა მოიცავდეს დამატებით ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა გარემოებები უძღოდა წინ მოცემულ მტკიცებას, რა ისტორიულ ან სხვა ტიპის კონტექსტში (ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური) გაკეთდა ეს მტკიცება, უნდა შეიცავდეს გადამოწმებულ მტკიცებასთან დაკავშირებით მნიშვნელოვან ინფორმაციას (მედიაში გავრცელებული მტკიცებები, ადრე დადასტურებული ან/და გადამოწმებული ფაქტები);
- **მთავარი ნაწილი, ფაქტის შემოწმება** - სხვადასხვა წყაროდან (საჯარო ინფორმაცია, ოფიციალური ვებგვერდები, მედია, პირველადი წყაროებისგან აღებული ინტერვიუები და ა.შ.) შეგროვებული და შეჯამებული ინფორმაცია, რომელიც უნდა იყოს ლაკონური და გაანალიზებული.
- **დასკვნა [საჭიროების შემთხვევაში, სტატიის ზომიდან გამომდინარე]** - უნდა მოიცავდეს გადამოწმებული მტკიცების ანალიზსა და გამოტანილ ვერდიქტს.

მასალის სტილი (სტატია) (2)

- გადამოწმებული ფაქტის პირდაპირი ციტირება;
- სათაური მაქსიმუმ 150 სიმბოლოს უნდა შეიცავდეს;
- ვებგვერდზე სათაური უნდა იყოს გამოკვეთილი;
- სათაურის ფონტის ზომა 12, თავად სტატიის ფონტის ზომა 11, ფონტი - Sylfaen;

- მასალა აუცილებლად უნდა შეიცავდეს გადასამოწმებელი მტკიცების წყაროს, სოციალურ ქსელში გავრცელებული ინფორმაციის შემთხვევაში - მისი ორიგინალის არქივირებულ ბმულსაც.
- პოლიტიკოსის განცხადების გადამოწმებისას სათაური უნდა შეიცავდეს განცხადების ავტორის ვინაობას, რეგალიის გარეშე;
- ორგანიზაციის სახელი დაწერილი უნდა იყოს სრულად ან შესაბამისი შემოკლებით;
- სასურველია შეძლებისდაგვარად მოკლე წინადადებების გამოყენება;
- ასაკის, მისამართის, ტელეარხების დასახელებების, სასამართლოს დადგენილებების, პარლამენტის ან მთავრობის დადგენილებების, პოლიტიკოსების ან პარტიების საარჩევნო ნომრების, ტელეფონის ნომრების და ა.შ. არაბული ციფრებით უნდა იყოს დაწერილი;
- სტატიაში მტკიცების ავტორის სტატუსი ერთხელ მაინც უნდა იყოს ნახსენები (მაგალითად, დეპუტატი, კომიტეტის ხელმძღვანელი, პარტიული მიკუთვნებულობა და ა.შ). მტკიცების ავტორის ყოველ ჯერზე ხსენებისას რეგალიის ხსენება აუცილებელი არ არის;
- თუ სტატიაში წარმოდგენილია დეზინფორმაცია, რომელიც გავრცელებულია იმ ანგარიშის მიერ, რომელიც ხშირად არ ავრცელებს დეზინფორმაციას და არსებობს მისი ონლაინ შევიწროვების რისკი, მისი სახელი და პროფილი არ უნდა იყოს იდენტიფიცირებული სტატიაში. ამის მაგივრად შესაძლებელია შემდეგი ფრაზების გამოყენება: „სოციალურ ქსელში გავრცელებული დეზინფორმაციის თანახმად...“, „სოციალური ქსელის მომხმარებელი ავრცელებს შემდეგ ინფორმაციას...“ და ა.შ. წყაროს ბმულის, მათ შორის არქივირებულის, მითითება აუცილებელია;
- პარტიებისა და ორგანიზაციების სახელები უნდა დაიწეროს სრულად, მაგალითად: საქართველოს პარლამენტი, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო და ა.შ.
- პირის სახელი და გვარი უნდა დაიწეროს სრულად;
- დასკვნაში შესაძლებელია გავიმეოროთ გადამოწმებული მტკიცება, მოკლე ანალიტიკური შეჯამება და გამოტანილი ვერდიქტი;
- სტატიაში არ უნდა იყოს ისეთი შეფასებითი ტექსტები ან იმგვარი ჩანაწერები, რაც შესაძლოა ფაქტის გადამოწმებისას იდეოლოგიურ შეფასებად ან მოსაზრებად იქნას ინტერპრეტირებული.

- არ ვიყენებთ ბარბარიზმებს, ჟარგონებსა და კალკებს (პირდაპირი ციტირების შემთხვევის გარდა). ტექსტს უნდა ჰქონდეს აკადემიური სტილი, შესაბამისი სასვენი ნიშნებით და აბზაცებით;
- სტატიაში მოცემული ყველა სტატისტიკური მონაცემი, ფაქტი და მტკიცებულება უნდა იყოს მარტივად მოძებნადი (ე.ი. უნდა ერთვოდეს მოკლე განმარტება ან ბმული);
- იდეალურ შემთხვევაში, სტატიაში გამოყენებული ყველა ბმული უნდა დაარქივდეს;
- რედაქტირების პროცესში დაცული უნდა იყოს ეთიკის ნორმები;

„ჯეოფაქტის“ გუნდის წევრების მთავარი ვალდებულებები (3)

1. „ჯეოფაქტის“ გუნდის წევრები ვალდებული არიან სამუშაო პროცესში თავიანთი პოლიტიკური პრეფერენციები უგულებელყონ და ფაქტების შემოწმებისას იყვნენ მიუკერძოებლები.
2. „ჯეოფაქტის“ გუნდის წევრები ვალდებული არიან გულახდილად განაცხადონ, თუ აქვთ ინტერესთა კონფლიქტი იმ თემასთან დაკავშირებით, რომელზეც დაევალათ სტატიის მომზადება.